

Hela Järbo samhälle hotat vid nattlig brand.

Järbo snickerifabriks ångsåg och hyvleri samt en påsfabrik nedbrunna.

En våldsam eldsvåda, vilken, om icke särdeles gynnsamma väderleksförhållanden varit rådande, kunnat ödelägga nära nog hela samhället, härjade under natten till söndagen i Järbo. Den hotande situationen blev emellertid relativt snabbt avvärjd, tack vare ett energiskt och målmedvetet släckningsarbete, för vilket lyckliga resultat främst den rekvirerade hjälpen från Sandvikens och Ockelbo brandkårer kan taga åt sig äran. Innan den hotande faran kunde anses avvärjd, hade dock hela den A/B Järbo snickerifabrik tillhöriga sågen, ett samma firma tillhörigt större virkesupplag samt en med sågen sammanbyggd större tvåvåningsbyggnad, inrymmande en påsfabrik, fullständigt nedbrunnit till grunden.

Elden började vid 2-tiden på natten.

Elden, om vars orsak man ännu saknar varje kännedom, torde ha börjat några minuter i två på natten. Den första som upptäckte branden var en yngling Sixten Fahlén. Han sprang genast och väckte upp disponenten för sågen hr E. G. Berg och sedan ytterligare manskap uppbadats, föranstaltade man omedelbart om klämtning i kyrkklockorna.

Klockan 1/2 3, då S. T:s medarbetare ankom till brandplatsen, var man redan i full gång med släckningsarbetet. Utrustningen av brandattiralj var emellertid i högsta grad bristfällig. Icke ens den minsta motorspruta finnes i Järbo och den i desperat iver men fullt lofvärda åtgärden att med tillgängligt manskap och hinkar ordna en langningskedja, var för en objektiv betraktare redan från första stund dömd att misslyckas. Såväl sågen som den med denna sammanbyggda påsfabriken voro redan då helt övertända och elden hade börjat kasta sig över till den omedelbart intill liggande brädgården. Denna brädgård, som är så gott som sammanbyggd med ett firman Nord & C:o tillhörigt stort virkesupplag, var just den stora faran. Hade elden, som nu trots allt gjorde slut på hela snickerifabrikens brädgård, fått fäste i den intill liggande Nord & C:os brädgård, hade eldsvådan med säkerhet fått oanade följder. Omedelbart bakom detta stora virkesupplag ligga nämligen gårdarna synnerligen tätt intill varandra och med de eldsläckningsresurser, som voro tillfinnandes på platsen, hade med säkerhet intet kunnat uträttas och hela det egentliga Järbo hade troligen varit tillspillogivet.

Vindstilla rådde vid eldens utbrott.

Som tur var, rådde, åtminstone i eldsvådans första skede så gott som fullständig vindstilla och det var endast tack vare detta, som den hotande branden icke fick större utsträckning.

Man hade i god tid rekvirerat hjälp från såväl Sandvikens som Ockelbo brandkårer och om också den förstnämnda lät vänta på sig kanske väl länge, så uträttade den, när den väl kom till platsen, ett verkligt berömvärt arbete.

Då Järbo, som sagt, sorgligt nog är fullständigt i avsaknad av effektiv brandattiralj, men man i väntan på den rekvirerade hjälpen dock måste göra något åt saken, anordnades under fjärdingsman Rommedahls ledning en langningskedja för att från den strax nedanför sågen gående Jädraån få upp vatten till den enda på platsen handdrivna sprutan. Man koncentrerade sig förstärkt nog främst på att rädda

en telegrafstolpe stående på den endast cirka 8 meter från den egentliga eldhärden belägna banvallen. Telegrafledningarna lyckades man också rädda, men till följd av de avbrända belysnings- och kraftledningarna blev samhället utan såväl lyse som kraft under större delen av söndagen.

Elden, som utvecklade en intensiv hetta, hade en stund fått rätt stor omfattning i det torra gräset på banvallen, en eldhärd som dock snart släcktes.

Elden begränsad vid 5-tiden på morgonen.

Tack vare att man med de från Sandviken och Ockelbo ankomna motorsprutornas hjälp kunde åstadkomma en effektiv besprutning av det närmast snickerifabrikens brädstaplar liggande virkesupplaget, var elden begränsad vid 5-tiden på morgonen. Ännu vid 11-tiden på förmiddagen pyrde det emellertid i ruinerna efter de båda byggnaderna och eftersläckningsmanskap var under hela söndagen i full sysselsättning.

Angående eldens uppkomst har — som ovan nämnts — ännu intet kunnat med säkerhet utrönas. Enligt den förut omtalade Sixten Fahlén, som först upptäckte branden, skulle denna ha börjat någonstans inuti sågen. Andra göra emellertid gällande, att tåget, som här passerar kl. 12,35, skulle vara brandanstiftare.

Brandförsäkringssumman 150,000 kr.

Det brunna, vilket som sagt tillhörde A/B Järbo snickerifabrik med disponent E. G. Berg som förnämsta intressent, var försäkrat för ett sammanlagt belopp av 150,000 kr., vilket gott torde täcka värdet.

Det nedbrunna fabrikskomplexet var uppfört i tegel till två våningars höjd och hade en längd av 60 meter och en bredd av c:a 25 meter. Såväl såg som snickerifabrik voro försedda med de modernaste maskiner, sågen med två ramar och fullständigt kapverk, och snickerifabriken med ett flertal maskiner för huvudsakligast tillverkning av lådvirke. Sågen drevs med en större ångmaskin, inrymd i särskilt maskin- och pannrum. I fastigheten voro dessutom inrymda kontorslokaler.

Av virkesupplaget nedbrunna sju å åtta staplar på c:a sex meters höjd. Ett 30-tal brädstaplar räddades undan branden.

Samma såg härjades år 1903, alltså för 27 år sedan, också av en våldsam eldsvåda, som fullständigt ödelade den samma.

*

Frågan om brandredskap av någon användbar beskaffenhet i Järbo har varit på tal länge. För något år sedan hade man kommit så långt att till och med en fullgod motorspruta hemtagits. Som emellertid hr fullmäktige på platsen icke kunde enas om inköp av densamma, blev den efter en tid returnerad.

Vid kommande söndags kommunalfullmäktigesammanträde lär dock åter den brännande frågan stå på föredragningslistan och det är att hoppas, att vederbörande då komma att enas och — frånseende det egna intresset — låta det allmänna bästa stå i främsta rummet.